

Pensionspolicy för Örnsköldsviks kommun

Antagen av kommunfullmäktige § 103/2023

Antagen av: Kommunfullmäktige § 103/2023	Dokumentnamn: Pensionspolicy för Örnsköldsviks kommun	Ärendebeteckning: Kst/2022:466 Pensionspolicy
Dokumentägare: Personaldirektör	Dokumentansvarig: Förhandlingschef	Publiceras: Örnkom www.ornskoldsvik.se
Ersätter dokument: Pensionspolicy Kommunfullmäktige § 218/2019	Revideras: Inför varje mandatperiod	Utvärderas: -
Relaterande dokument: -		
Målgrupp: Samtliga anställda och förtroendevalda i Örnsköldsviks kommun.		

Innehållsförteckning

ALLMÄNT	3
BESLUTSORDNING	3
PENSION TILL ANSTÄLLDA	4
AVGÅNGSPENSION I SÄRSKILDA FALL	4
LÖNEVÄXLING.....	5
PENSION TILL FÖRVALTNINGSCHIEFER	6
VID NYREKRYTERING.....	6
PENSION TILL FÖRTROENDEVALDA.....	7
PBF	7
OPF-KL 14	7
ERSÄTTNING FÖR FÖRLORAD TJÄNSTPENSIONSFORMÅN.....	8
PENSIONSINFORMATION	8

Allmänt

Pensionsavtalen AKAP-KR och KAP-KL, innehåller ett antal möjligheter till lokala och/eller individuella överenskommelser. Därmed kan kommunen använda pensioner som en aktiv del i sin personalpolitik, bland annat för att underlätta och förenkla vid rekrytering och avveckling av personal.

Pensionsbestämmelser för förtroendevalda antas efter förslag till regelverk från Sveriges Kommuner och Regioner. Tillämpningsanvisningar återfinns i kommunens beslutade Pensionsregelverk för förtroendevalda.

Pensionspolicyn beskriver hur pensionsfrågor av olika slag ska hanteras i kommunen och hur pensionerna ska tryggas.

Beslutsordning

Pensionspolicyn beslutas av kommunfullmäktige.

Förhandlingsutskottet är pensionsmyndighet för förtroendevalda samt högsta beslutande organ när det gäller anställdas pensionsvillkor.

Beslutsordningen framgår av kommunstyrelsens delegationsordning.

Pension till anställda

Från 1 januari 2023 gäller pensionsavtalet AKAP-KR (Avgiftsbestämd Kollektiv Avtalad Pension) för anställda födda 1958 eller senare.

För anställda med en aktiv intjänande av förmånsbestämd ålderspension enligt KAP-KL och som valt att kvarstå (år 2023) omfattas de fortsatt av KAP-KL.

Äldre pensionsavtal kan fortfarande gälla i enskilda fall på grund av särskilda omständigheter.

Avgångspension i särskilda fall

Särskild avtalspension enligt överenskommelse kan användas då det finns särskilda skäl. Pensionen ska användas med stor restriktivitet och återhållsamhet och beviljas efter individuell prövning. Beroende av vilket pensionsavtal den anställde omfattas av gäller AKAP-KR respektive KAP-KL:s regler när så hänvisas.

Särskild avtalspension kan övervägas i följande fall:

- Vid omorganisation, övertalighet, besparingsåtgärder och av andra organisatoriska skäl, då tjänsten inte behöver återbesättas och där alternativa arbetsuppgifter inte kan erbjudas.
- På grund av personliga skäl.

Den anställde ska ha uppnått tidigast möjliga ålder för uttag av allmänpension. För de två första punkterna gäller också att den anställde ska ha haft en sammanhängande anställningstid i kommunen på minst 10 år i direkt anslutning till avgången. Om det finns vägande skäl kan kommunen, i enskilda fall, besluta om undantag från kravet på uppnådd ålder och anställningstid.

Särskild avtalspension beräknas på ett pensionsunderlag (genomsnittslön) enligt AKAP-KR / KAP-KL:s regler. Pensionsnivån är fastställd till 70%.

Hel särskild avtalspension betalas ut från den överenskomna avgångstidpunkten och längst till 65 år. Kommunen ska fortsätta att betala pensionsavgifter för avgiftsbestämd ålderspension under den tid som särskild avtalspension betalas ut. Avgiften beräknas på det pensionsunderlag som fastställts för den särskilda avtalspensionen, uppräknat med förändringen av inkomstbasbeloppet i förhållande till avgångsåret. Pensionsgrundande tid för förmånsbestämd ålderspension ska i förekommande fall fortsätta att tillgodoräknas och rätten till efterlevandepension/familjeskydd ska behållas oförändrad under tid med särskild avtalspension.

Förvärvsinkomst som understiger två (2) prisbasbelopp per år undantas från samordning med särskild avtalspension. Förvärvsinkomst som överstiger denna gräns, ska samordnas på så sätt att avtalspensionen minskas med 73,5 procent av denna del av inkomsten.

Särskild avtalspension på deltid

Som ett alternativ till hel särskild avtalspension kan överenskommelse träffas om partiell särskild avtalspension. En förutsättning är då att sysselsättningsgraden minskas.

Partiell särskild avtalspension kan övervägas i särskilda fall, enligt samma regler som gäller för hel särskild avtalspension ovan. Pensionen beräknas på ett pensionsunderlag enligt AKAP-KR / KAP-KL:s regler och med samma pensionsnivåer som gäller för hel särskild avtalspension. Pensionen betalas ut i en omfattning som motsvarar arbetstidsbortfallet. Partiell särskild avtalspension betalas ut från den överenskomna omregleringstidpunkten och som längst till 66 år.

Kommunen ska fortsätta att betala pensionsavgift för avgiftsbestämd ålderspension grundad på pensionsunderlaget före arbetstidsbortfallet och pensionsgrundande tid för en eventuell förmånsbestämd ålderspension ska fortsätta att tillgodoräknas. Efterlevandepension/familjeskydd ska behållas oförändrat under den tid partiell särskild avtalspension betalas ut.

Vid samordning med förvärvsinkomst undantas två (2) prisbasbelopp multiplicerat med graden av arbetstidsminskning.

Kommunen ska inte kompensera den anställde för bortfall av avgifter till den allmänna pensionen under tid med särskild avtalspension på deltid. Däremot ska kommunen informera om att särskild avtalspension kan komma att påverka den allmänna pensionen.

Löneväxling

Kommunen erbjuder tillsvidareanställda att löneväxla till tjänstepensionsförsäkring. Lönevaxlingen sker via ett överenskommet månatligt bruttolöneavdrag.

Löneväxlingen ska vara kostnadsneutral för kommunen. Anställda som lönevaxlar får därför ett premietillägg, för närvarande 6 procent av bruttolöneavdraget.

Lönen före avståendet ska vara pensionsgrundande för ordinarie tjänstepension.

Vid löneförhandlingar ska lönen före avståendet användas som utgångspunkt.

Lägsta belopp att växla är 500 kronor per månad.

Försäkringsbolag anvisas av kommunen.

Löneväxlingen regleras i ett individuellt avtal mellan kommunen och den anställde.

Om förutsättningarna för lönevaxlingserbjudandet förändras på grund av ändringar i lag eller centralt kollektivavtal har individen och kommunen en ömsesidig rätt att säga upp avtalet med omedelbar verkan.

Löneväxlingen kan komma att påverka den anställdes allmänna pension, sjukpenning, föräldrapenning och ersättning från avtalsförsäkringarna. Kommunen ska informera om detta.

Pension till förvaltningschefer

I syfte att även fortsättningsvis upplevas som en attraktiv arbetsgivare och därmed ytterligare stärka kommunens möjlighet att rekrytera och behålla högre chefer erbjuder kommunen dessa chefer möjlighet att omfattas av AKAP-KR enligt nedan.

Möjligheten gäller förvaltningschefer och anställda med motsvarande funktion, dvs arbetstagare som har motsvarande befogenhet som förvaltningschef och som agerar på direkt uppdrag av styrelse, nämnd eller annat politiskt organ.

- Chefer och nyckelpersoner som tidigare valt alternativ KAP-KL enligt tidigare policy fortsätter att omfattas av alternativ KAP-KL med fortsatt möjlighet att byta pensionsavtal till AKAP-KR med tilläggsavgift enligt parternas överenskommelse om AKAP-KR 2023.
- Chefer och nyckelpersoner som tidigare valt att kvarstå i KAP-KL ges möjlighet till att byta till AKAP-KR med tilläggsavgift enligt parternas överenskommelse om AKAP-KR 2023.

Vid nyrekrytering

Nyanställda ska som ordinarie regelverk tillhöra pensionsavtalet AKAP-KR. Om den nyanställda vid sin tidigare anställning tillhört KAP-KL har personen rätt att bibehålla pensionsavtalet förutsatt att byte av anställning sker inom 90 dagar. En individuell överenskommelse om att AKAP-KR ändå ska gälla kan träffas.

Pension till förtroendevalda

PBF Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda	OPF-KL 14 Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda
Gäller för: Förtroendevald som omfattats av pensionsbestämmelser i uppdrag före valet 2014	Gäller för: förtroendevald som väljs för första gången valet 2014 eller som tidigare inte omfattats av pensionsbestämmelser för förtroendevalda

PBF

Förtroendevalda med fast månadsarvode enligt kapitel B

Kommunen har antagit PBF (Bestämmelser om pension och avgångsersättning för förtroendevalda) att gälla från och med 2003-01-01. Pensionsbestämmelserna omfattar förtroendevalda med fast månadsarvode enligt kapitel B i ”Regler för ersättningar till förtroendevalda”. Se i matris ovan vem som kan omfattas.

Förvärvsinkomster upp till **två (2)** prisbasbelopp per år är undantagna från samordning med pension och avgångsersättning.

Tillämpningsanvisningar

Beslutade tillämpningsanvisningar (Kf 2018-09-24 § 141) återfinns i kommunens dokument Pensionsregelverk förtroendevalda Del 2 PBF.

OPF-KL 14

Kommunen har antagit OPF-KL 14 (Bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda) att gälla från kommunvalet 2014. Se i matris ovan vem som kan omfattas. En ny version OPF-KL18 har antagits av kommunfullmäktige att gälla från och med 1 januari 2019.

Omställningsstöd	Pensionsbestämmelser
Gäller för:	Gäller för:
Förtroendevald med fast månadsarvode enligt kapitel B	<ul style="list-style-type: none"> Sjukpension och familjeskydd gäller för förtroendevald med fast månadsarvode enligt kapitel B. Avgiftsbestämd ålderspension gäller alla förtroendevalda oavsett omfattning av uppdrag.

Tillämpningsanvisningar

Beslutade tillämpningsanvisningar (Kf 2018-09-24 § 141) återfinns i kommunens dokument Pensionsregelverk förtroendevalda Del 2 PBF.

Ersättning för förlorad tjänstpensionsförmån

Förtroendevalda som inte har fast månadsarvode enligt kapitel B i ”Regler för ersättningar till förtroendevalda” omfattas inte av PBF. För de som omfattas av OPF-KL finns rätt till Avgiftsbestämd ålderspension.

Det noteras att ersättning för förlorad arbetsinkomst inte är pensionsgrundande i OPF-KL. Istället ges ersättning för tjänstepensionsförlust som har samband med fullgörandet av uppdraget.

Kommunen ger en schablonmässig ersättning motsvarande 4,5 procent av den ersättning för förlorad arbetsinkomst som betalas ut under året. Pensionsersättningen betalas ut kontant som ett engångsbelopp till den förtroendevalde och är inte underlag för Avgiftsbestämd ålderspension enligt OPF-KL. Kan förtroendevald styrka en större pensionsförlust kan pensionsmyndigheten besluta om en högre ersättning än den schablonmässiga.

Begäran om ersättning görs senast vid utgången av mars månad året efter det år förlusten hänför sig till. Begäran ska innehålla uppgift om vilket pensionsavtal som gäller för anställningen. Utbetalning av pensionsersättningen sker i april månad.

Pensionsinformation

Kommunen ansvarar för att anställda informeras om pensionsrättigheter i anställningen. Det ger även en ökad kännedom om de pensionsförmåner som arbetsgivaren bekostar. Kommunen ser att information är grunden för att öka medvetenheten om individens ansvar för den framtida pensionen.

Informationen behöver ges i samband med anställningen men även löpande under anställningen. Det sista är inte minst viktigt när pensionsavtal ändras under pågående anställning.

Kommunen tillhandahåller allmän pensionsinformation via intranätet. Där framgår även till vem den anställde ska vända sig med pensionsfrågor. Kommunen väljer att erbjuda information i egen regi eller med hjälp av extern part.

Anställda

Kommunen genomför varje år muntlig och gruppvis pensionsinformation riktad till samtliga anställda. Syftet med informationen är att översiktligt informera om AKAP-KR / KAP-KL samt öka medvetenheten om individens ansvar för den framtida pensionen.

Under anställningen

Kommunens anställda får årligen skriftlig information om inbetald pensionspremie och en pensionsprognos.

Information om den avgiftsbestämda ålderspensionens storlek fås också från det försäkringsbolag som den anställde valt.

Äldre anställda

Kommunen genomför vartannat år muntlig och gruppvis pensionsinformation för anställda som fyllt 60 år. Syftet är att informera om den kommande pensionen, bland annat olika möjligheter till uttag.

Information om löneväxling

Kommunen ska tillhandahålla muntlig eller skriftlig information riktad till den/de anställda som berörs/erbjuds alternativ enligt denna pensionspolicy.

Information till förtroendevalda

Den som omfattas av OPF-KL hittar information om pensionsgrundande inkomst och pensionsavgift på www.kpa.se/minasidor inloggning med BankId.

Den som omfattas av PBF kan kontakta KPA Pension genom tjänsten PolitikerPlus för mer information kring regelverket.

Minst en gång per mandatperiod genomförs information kring pensionsregelverken.